

съобразно да създадат новъ катахизисъ — катахизиса на революционната организация.

А той бѣ необходимъ — този катахизисъ бѣ наврѣмененъ и неговото значение не се е изгубило до днешни дни. Съзнали, че голѣми и трайни резултати не се постигатъ съ хайдушки набегѣ, каквито сж биле тѣзи на дѣдо Илю войвода въ Малешевско, на дѣдо Дончо и Муструка къмъ Мелникъ; съзнали, че безъ здраво организирана сила не може да има успѣхъ едно кресненско възстание и пр., тѣ — създателитѣ на В. М. О. Р. Организация, изработиха своя катахизисъ и планомерно отпочнаха борбата, която кога по-слабо, кога по-силно, дори и стихийно отъ тридесетъ години насамъ сжществува и е увличала самитѣ насъ тѣй като е била отъ естество, отъ което всички дори и неучастващитѣ благородни човѣци сж се възхищавали.

Имаше ли своя *raison d'être*, — право на сжществуване В. М. О. Р. Организация? — Мисля, че този въпросъ е излишенъ за насъ, тѣй като всички ние знаеме, че македонскитѣ населения пжскаха подъ тиранистическа властъ, незачитаща човѣшкитѣ права и свободи; властъ, която безцеремонно отнемаше честъта, живота и имота на своитѣ поданици отъ двата пола. . . И всичко това се знаеше отъ европейскитѣ фактори: мнозина чужденци — съсъ свѣтвна извѣстность — бѣха прѣбродили надлъжъ и на шир Македония и виждаха какво се върши, чуваха стоновете на хиляди нещастни роби и когато изнесоха прѣдъ свѣта виденото и чутото; когато правеха своитѣ благородни прѣдложения за облекчаване участъта на роба, то жестокосърдечнитѣ фактори въ Европа оставаха глухи и не разрѣшаваха наболелия въпросъ, а си служеха съ палеативи, които ни най-малко не облекчаваха положението на македонскитѣ населения. Широкиятъ народни маси пжкъ навикнали да понасятъ своето иго бѣха инертни, неподвижни. Трѣбваше да се направи всичко възможно, за да се поставятъ народнитѣ маси въ борческо движение. Агитатори — съсъ слово и личенъ примеръ; окръжнитѣ, околийскитѣ и районни чети, постепенно организиращата се, въоражаваща се, обучаваща се местна милиция и всички ония срѣдства, съсъ които разполагаше В. М. О. Р. бѣха хвърлени на народната нива, за да даде богата жътва. Навсѣкжде се отстояваха материалнитѣ и духовни интереси отъ ония, които безпримерно служеха на великата кауза. Самите статути на В. М. О. Р. подканяха всички подтиснати населения въ Македония да взематъ участие въ Освободителното движение. И ние знаемъ, че все пакъ на тази покана се отзоваха мнозина инородци, които правятъ честь не само на нациитѣ, отъ които изхождаха, но и на самото освободително движение. Пито Гулевъ, Митре Влаха, Андрея Димковъ и пр. — това сж имена, които историята на Македония не ще ги забрави. По този начинъ В. М. Р. О. турна основите на една истинска международна акция въвъ Македония. За допълнение моралния обликъ на това движение нека да си спомниме нѣкои отъ прѣдписанията въ устава му, съ които се